

SoDA

**Barometr Nastrojów
2022, Q4**

Agenda

Wprowadzenie

Metodologia i próba

Barometr nastrojów sektora IT

Ocena ryzyka w sektorze

Wyzwania przyszłości

Autorzy i kontakt

ostatnie badanie barometru nastrojów miało miejsce, gdy na Ukrainie wybuchła wojna, a inflacja osiągnęła poziom niewidziany od lat. Co więcej – można powiedzieć, że mroczne czasy pandemii, izolacji i lockdownu mamy już za sobą. Ogólny sentyment systematycznie spada, jednak nadal jest pozytywny i dane to potwierdzają.

Interpretacja wyników nie wymaga większego komentarza, wyzwania związane z recesją są oczywiste. Naszych respondentów najbardziej niepokoją rosnące płace, polityka zewnętrzna i kłopoty z rekrutacją pracowników. Ponadto, widzimy, że wszystkie te czynniki są ze sobą powiązane.

Na szczęście, choć branża IT przeżywa zawirowania, wciąż jest tą, w której optymizm co do przyszłości jest nadal widoczny.

Agenda

Wprowadzenie

Metodologia i próba

Barometr nastrojów sektora IT

Ocena ryzyka w sektorze

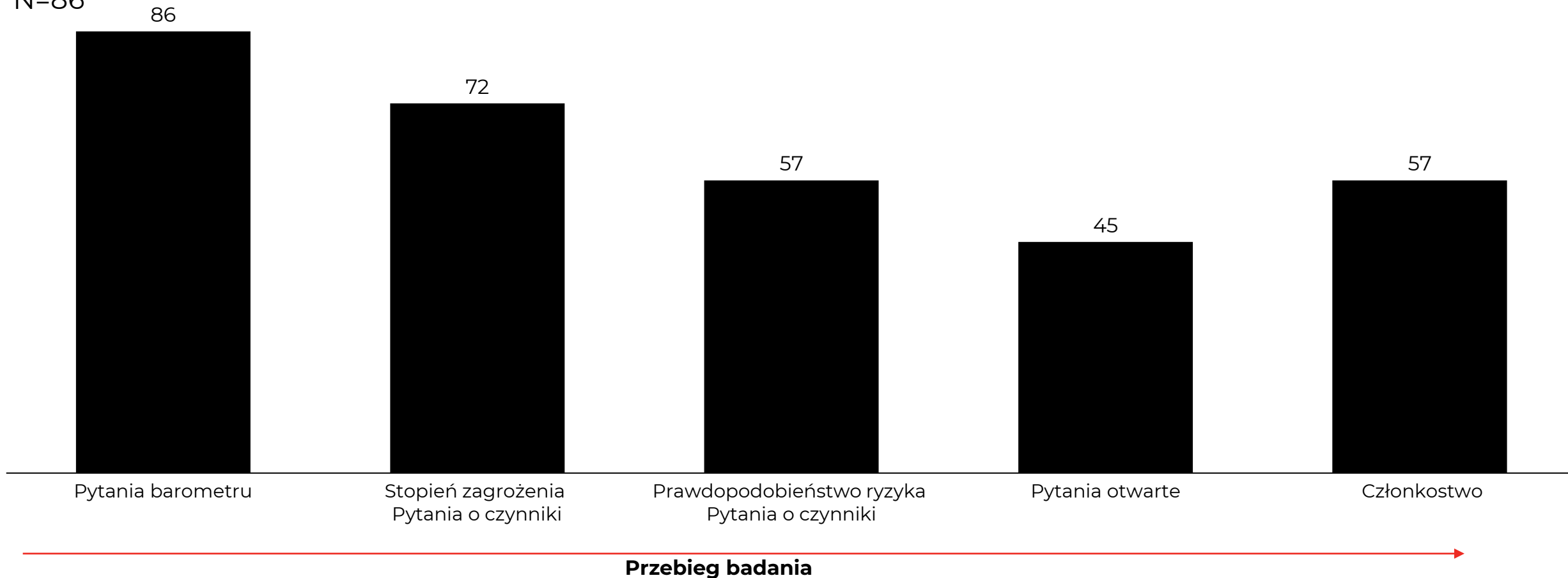
Wyzwania przyszłości

Autorzy i kontakt

Zebrałiśmy opinie na temat barometru nastrojów od 86 dyrektorów wysokiego szczebla firm tworzących oprogramowanie; wielu wypełniło także inne pytania

C-level firm programistycznych, Polska

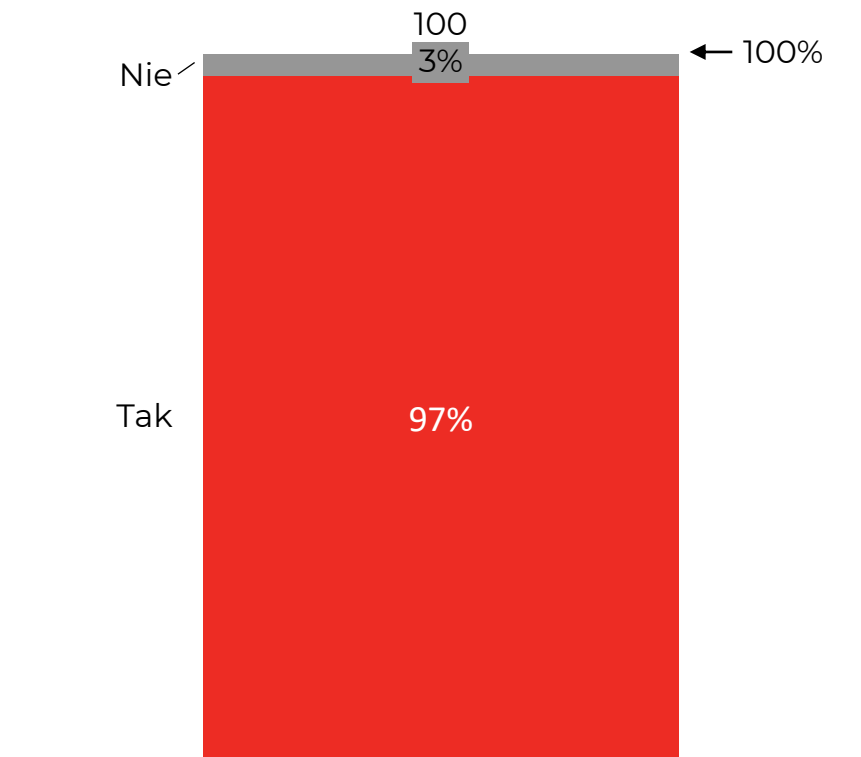
N=86

**Prawie wszyscy, którzy uzupełnili ankietę, byli członkami SoDA;
większość z nich to firmy zatrudniające od 1 do 50 pracowników**

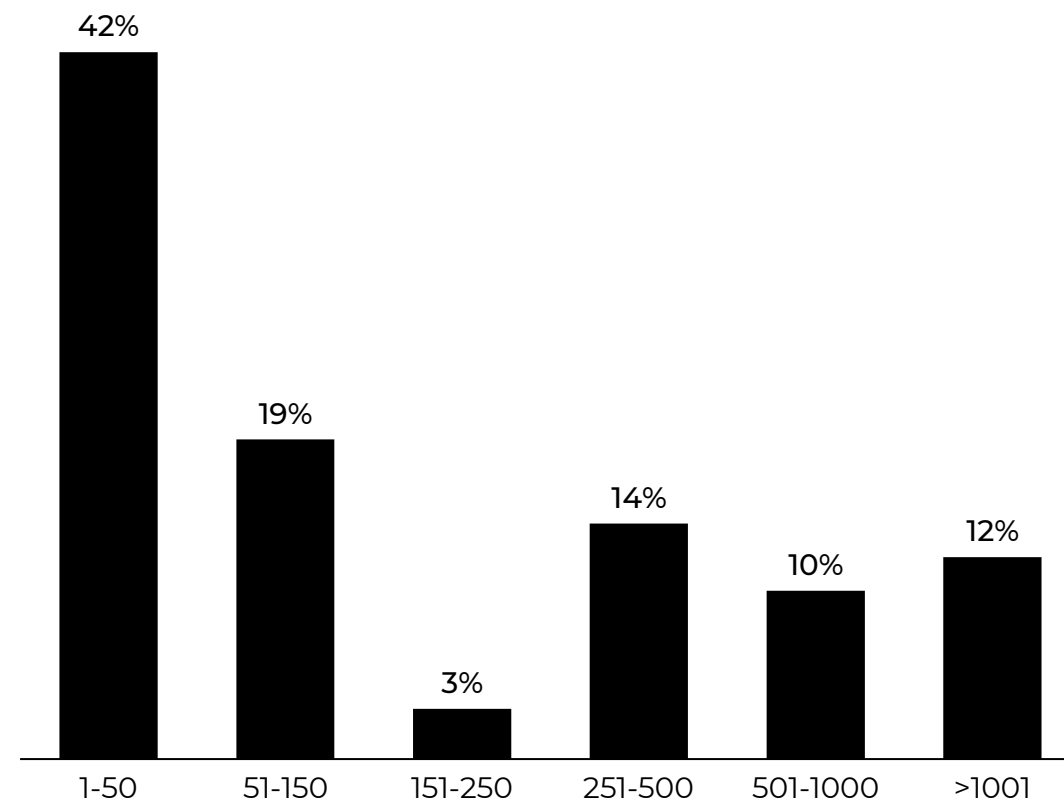
Firma członkowska SoDA

N=57

Wielkość firmy

N=57

Agenda

Wprowadzenie

Metodologia i próba

Barometr nastrojów sektora IT

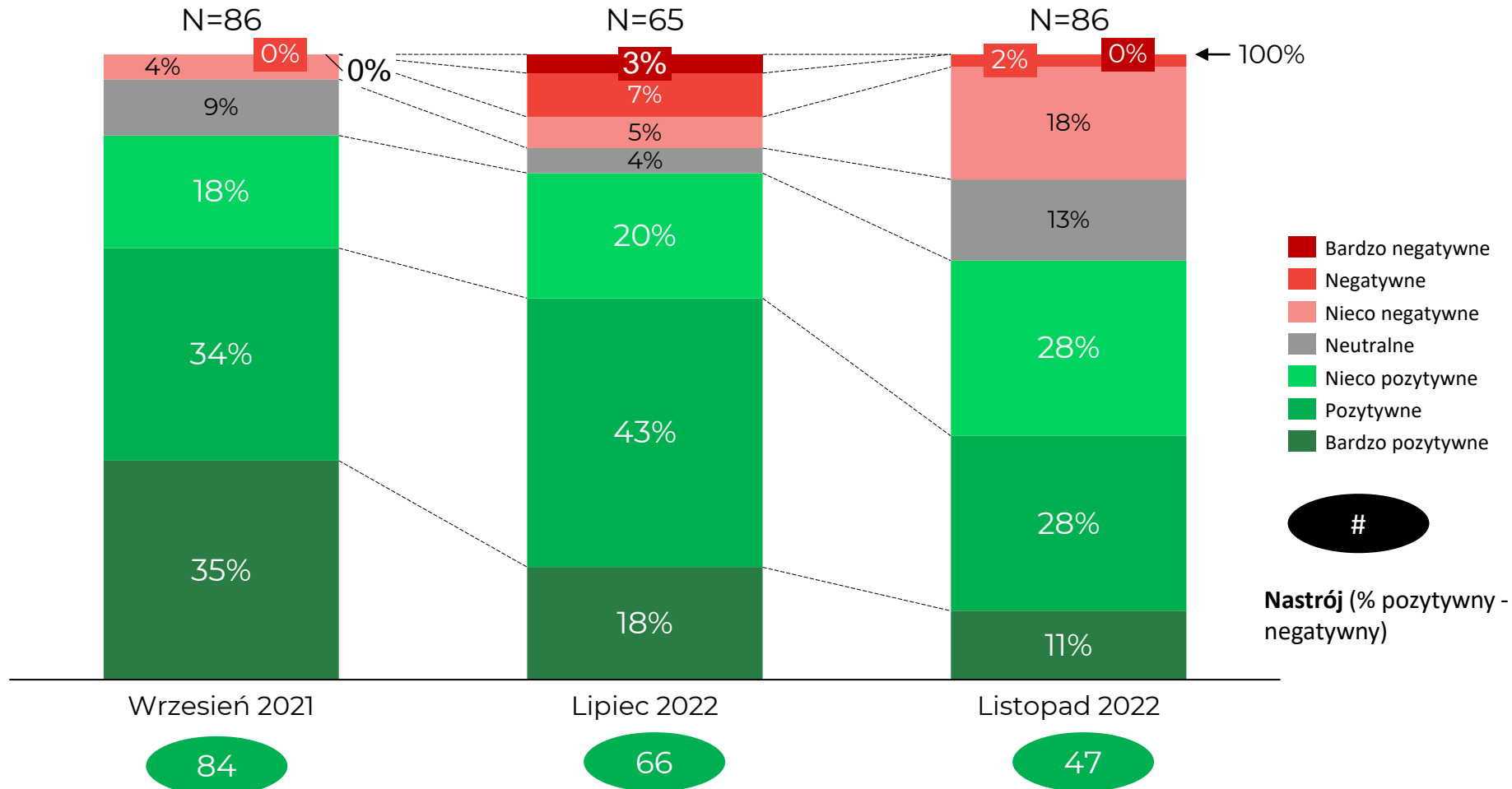
Ocena ryzyka w sektorze

Wyzwania przyszłości

Autorzy i kontakt

Ogólne nastroje wśród kadry zarządzającej IT konsekwentnie spadają, jednak nadal są pozytywne

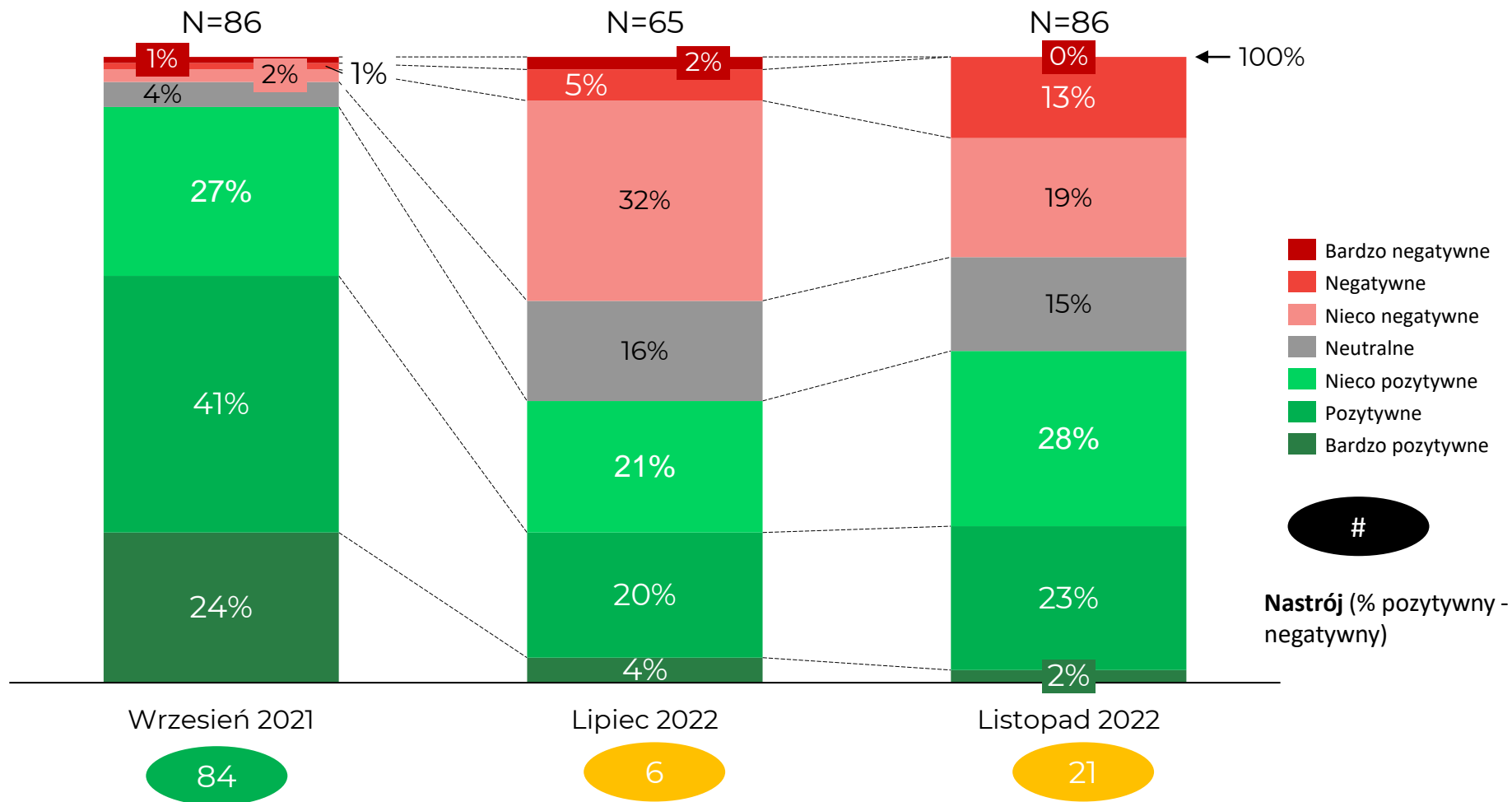
Biorąc wszystko pod uwagę, moje spojrzenie na ostatnie 4 kwartały jest:

- Ogólne nastroje odnośnie przeszłości są nadal pozytywne, ale spadają z każdym kwartałem. Trudno się temu dziwić, jeśli weźmiemy pod uwagę sytuację polityczną i ekonomiczną. Ten sam trend obserwujemy niemal w każdym kraju i branży.
- Co ciekawe, ponad 3 razy więcej osób sklasyfikowało ostatnie 12 miesięcy jako „nieco negatywne”. Jednak mniej osób stwierdziło, że ostatni rok był „negatywny” lub „bardzo negatywny”. Można zatem stwierdzić, że chociaż ogólne nastroje się pogarszają, to nadal nie są katastrofalne.

Perspektywy sektora na przyszłość pogorszyły się w ostatnim kwartale, ale, co zaskakujące, ponownie rosną

Biorąc wszystko pod uwagę, moje spojrzenie na najbliższe 4 kwartały jest:

- Poziom zaufania biznesu w Polsce rośnie (na co z pewnością wpływa uspokojenie sytuacji z Polskim Łądem). Co do zasady, jest oczywiście nadal bardzo niski, ale być może jest to pierwsza oznaka rosnącego optymizmu wśród firm.

Agenda

Wprowadzenie

Metodologia i próba

Barometr nastrojów sektora IT

Ocena ryzyka w sektorze

Wyzwania przyszłości

Autorzy i kontakt

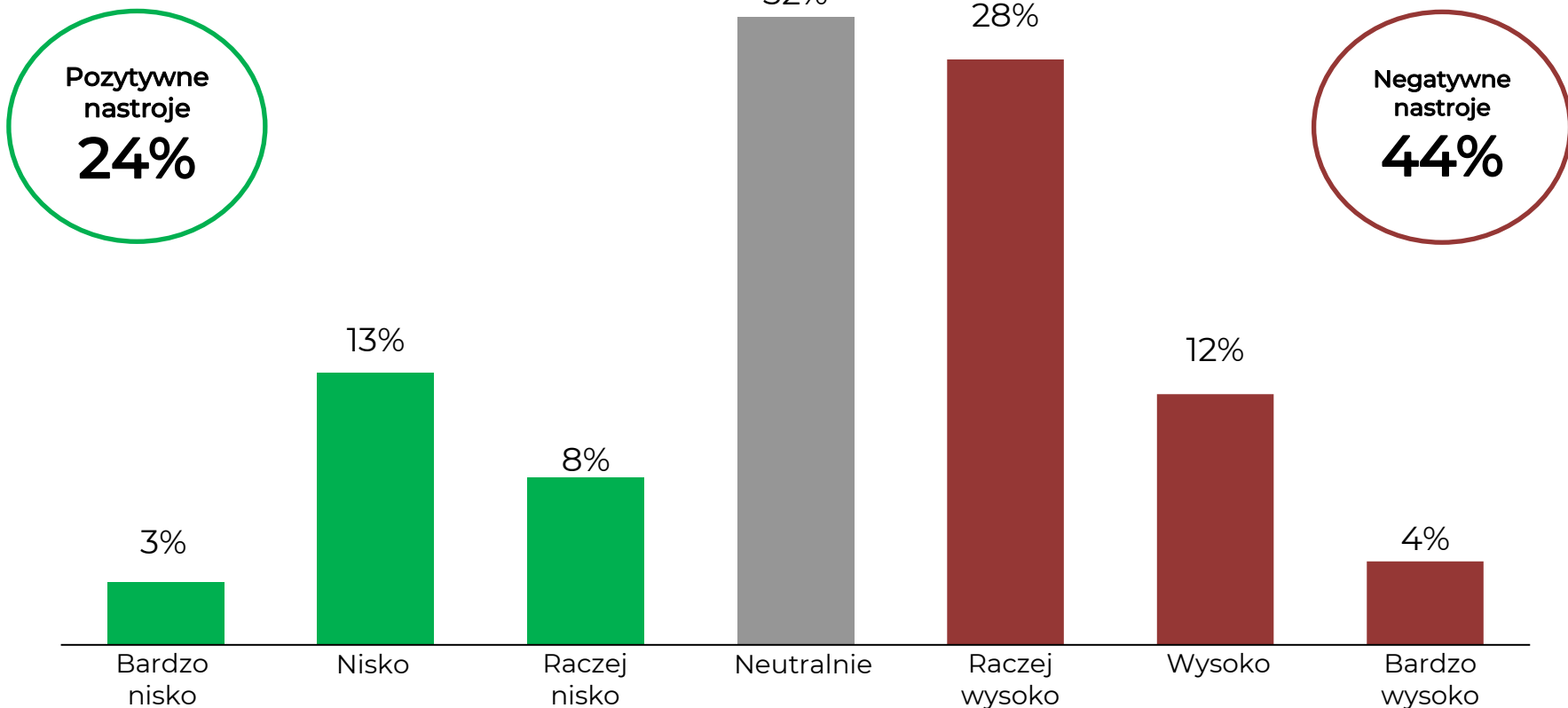
Wewnętrzna sytuacja polityczna może mieć negatywny wpływ w najbliższej przyszłości

Sentyment netto:
-20%

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynniki: Wewnętrzna sytuacja polityczna

N=72

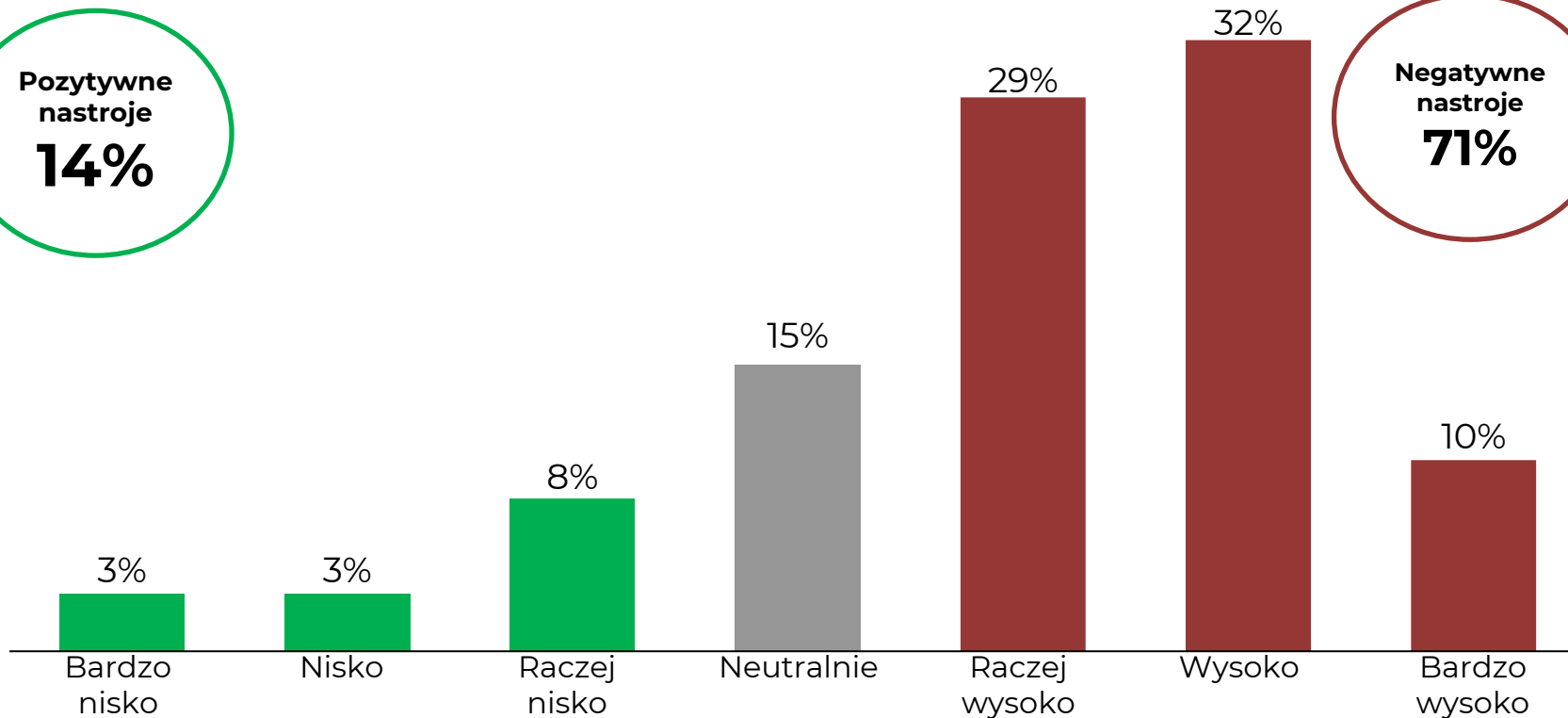
- Interpretując ten slajd, nie sposób uciec od nadchodzących w Polsce wyzwań gospodarczych i politycznych.
- Nigdy nie odnotowaliśmy tak niskiego poziomu wzajemnego zaufania. Co więcej – COVID przyspieszył polaryzację, więc wychodzimy z pandemii jeszcze bardziej podzieleni.
- Nie da się uniknąć obaw związanych z wydatkami socjalnymi, wyborami w 2023 roku i wojną na Ukrainie. To wszystko może powodować problemy z pozyskiwaniem nowych klientów i rozwojem biznesu.

Jednak sytuacja zewnętrzna (np. wojna) znacznie częściej powoduje problemy

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Zewnętrzna sytuacja polityczna

N=72

Pozytywne
nastroje
14%

Negatywne
nastroje
71%

Sentyment
netto:
-57%

- Wyzwania związane z recesją są oczywiste. Wśród Polaków (a więc pracowników SH) są duże obawy związane z długofalowymi konsekwencjami wojny na Ukrainie (również dla prowadzonych biznesów).
- Kryzys gospodarczy i przewidywana recesja z całą pewnością przełożyły się na mocno negatywny odczyt tego wskaźnika.

Podwyżki płac to wciąż duże wyzwanie w całej branży IT

Sentyment
netto:
-76%

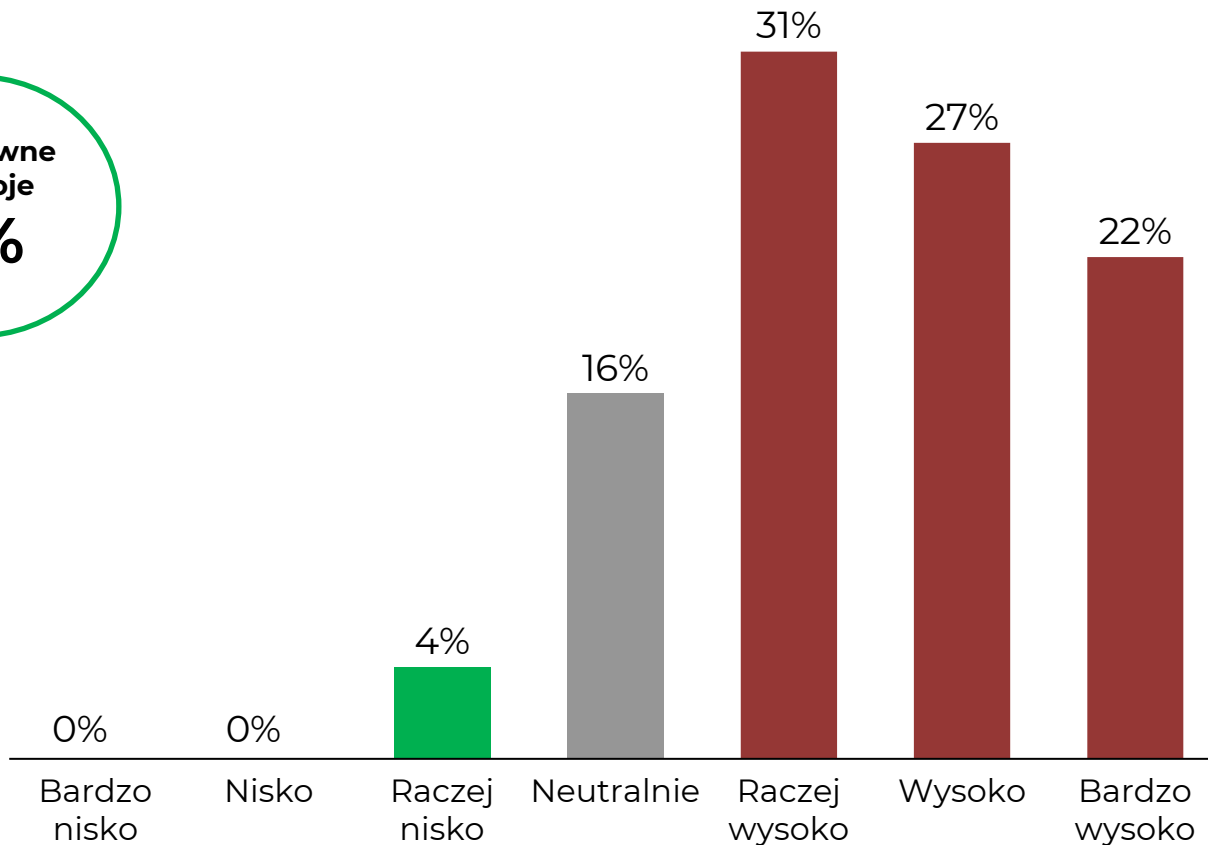
▲Valueships

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Wynagrodzenia

N=72

Pozytywne
nastroje
4%

Negatywne
nastroje
80%

- Ostatni odczyt bieżącego wskaźnika ufności konsumenckiej (BWUK) jest niższy o 3,2 punktu procentowego w porównaniu z poprzednim miesiącem*. Jest to najniższy odczyt w historii (od 2011 r.).
- Z drugiej strony również źle wygląda wskaźnik wiodący, który przedstawia zaufanie konsumentów i oszczędności w perspektywie najbliższych 12 miesięcy - wynosi -30,8. Powyższe oznacza silną presję na pracodawców, aby zwiększać wysokość wynagrodzenia antycypując zagrożenia i starając się chronić siłę nabywczą pieniądza przez pracowników.

Spodziewając się kryzysu, pozyskiwanie klientów może stać się ogromnym problemem

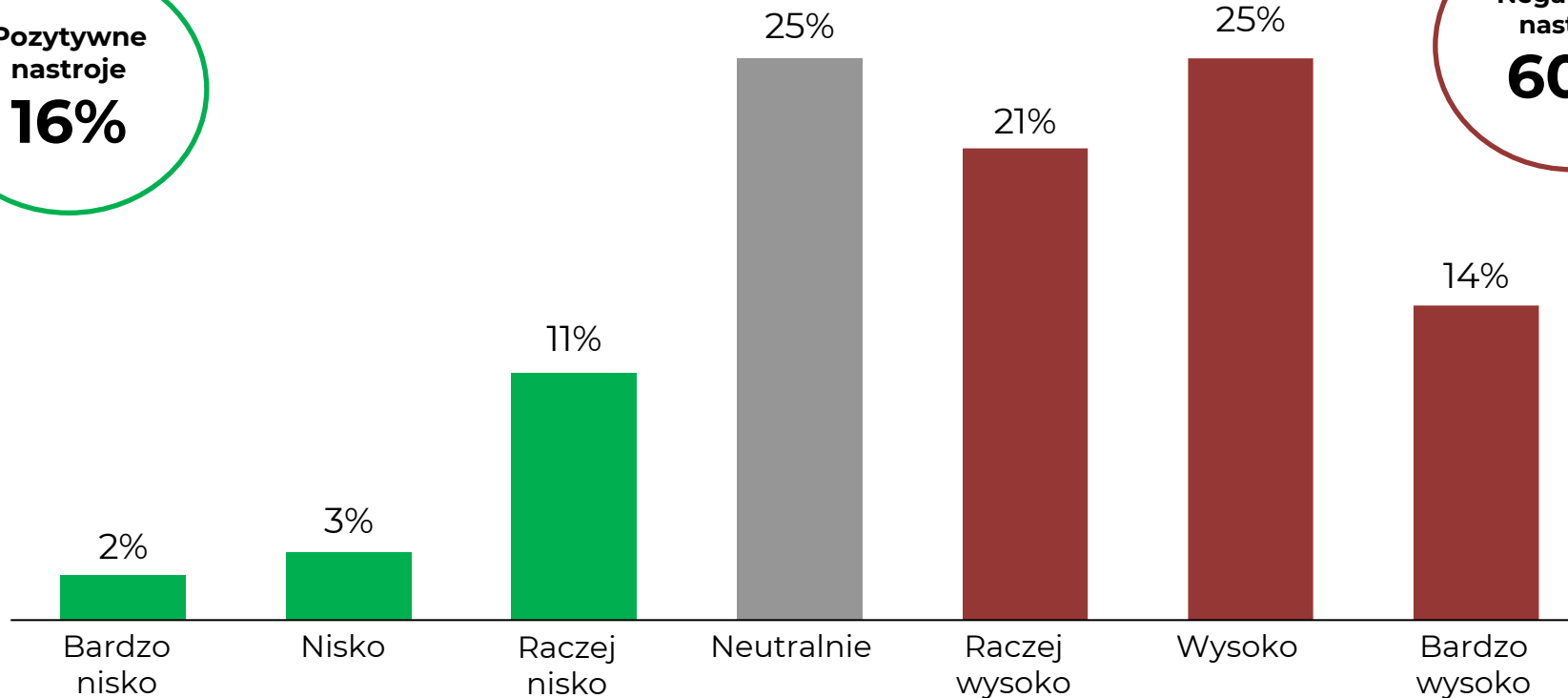
Sentyment netto:
-44%

▲Valueships

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody Twojej firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Generowanie leadów

N=72

Pozytywne
nastroje
16%

Negatywne
nastroje
60%

- Na 60% negatywnych nastrojów można przeciwstawić jedynie 16% pozytywnych.
- Co ciekawe, 1/4 respondentów przyjęła pozycję oczekiwania na to, co się wydarzy.

Niepewność regulacyjna nie jest aż tak dużym zagrożeniem dla sektora IT

Sentyment netto:
-13%

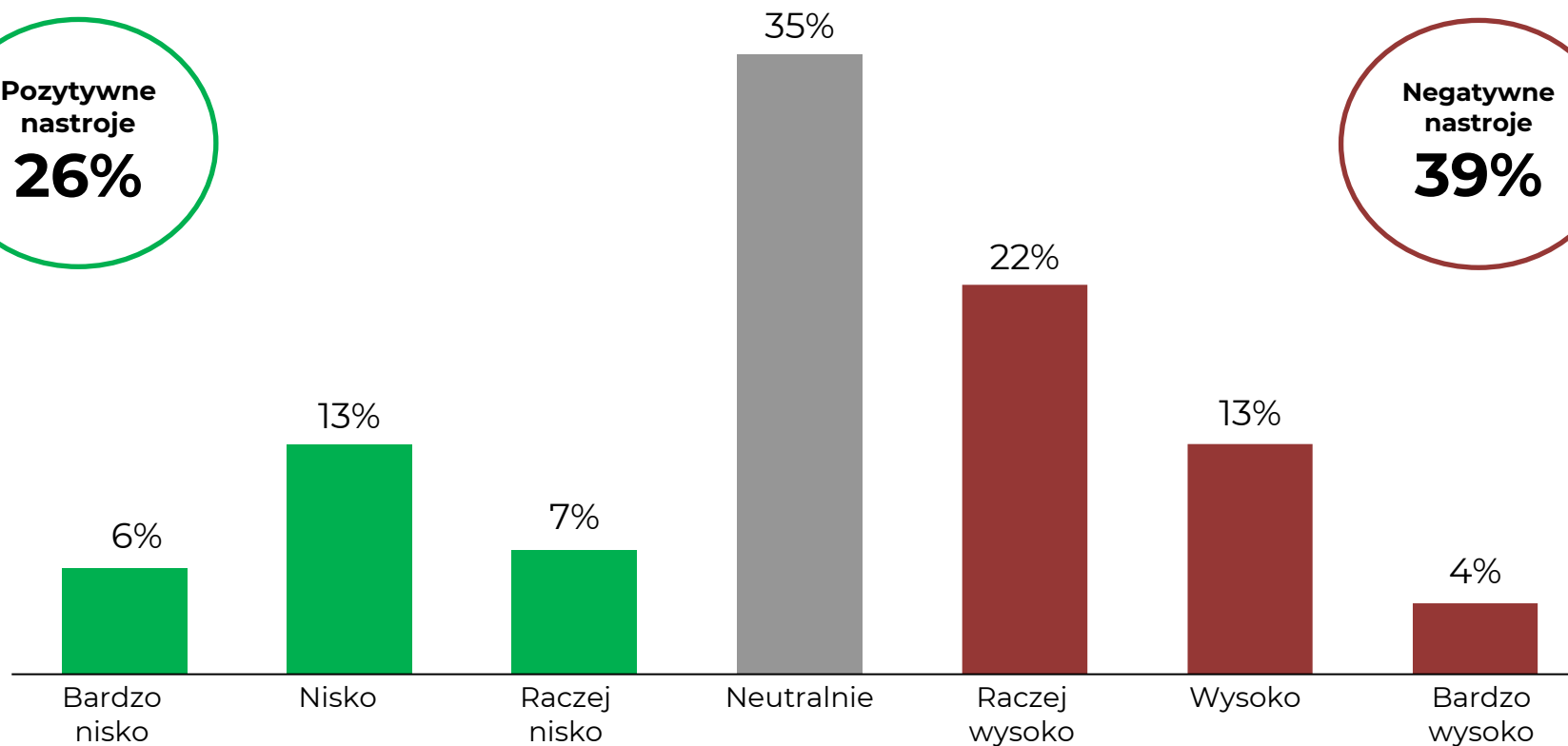
▲Valueships

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Niepewność regulacyjna

N=72

Pozytywne
nastroje
26%

Negatywne
nastroje
39%

- W ciągu ostatniego kwartału nie nastąpiły istotne zmiany w regulacjach. Wygląda na to, że właściciele firm zdążyli się przystosować do obecnego stanu i nic nie wskazuje na rewolucję regulacyjną w najbliższym czasie.
- Z drugiej strony, ostatnie lata pokazały, że zmiany można wprowadzać szybko i wszystko może zostać wywrócone do góry nogami w ciągu kilku miesięcy (a nawet tygodni).

Firmy coraz lepiej rozumieją nowe przepisy podatkowe

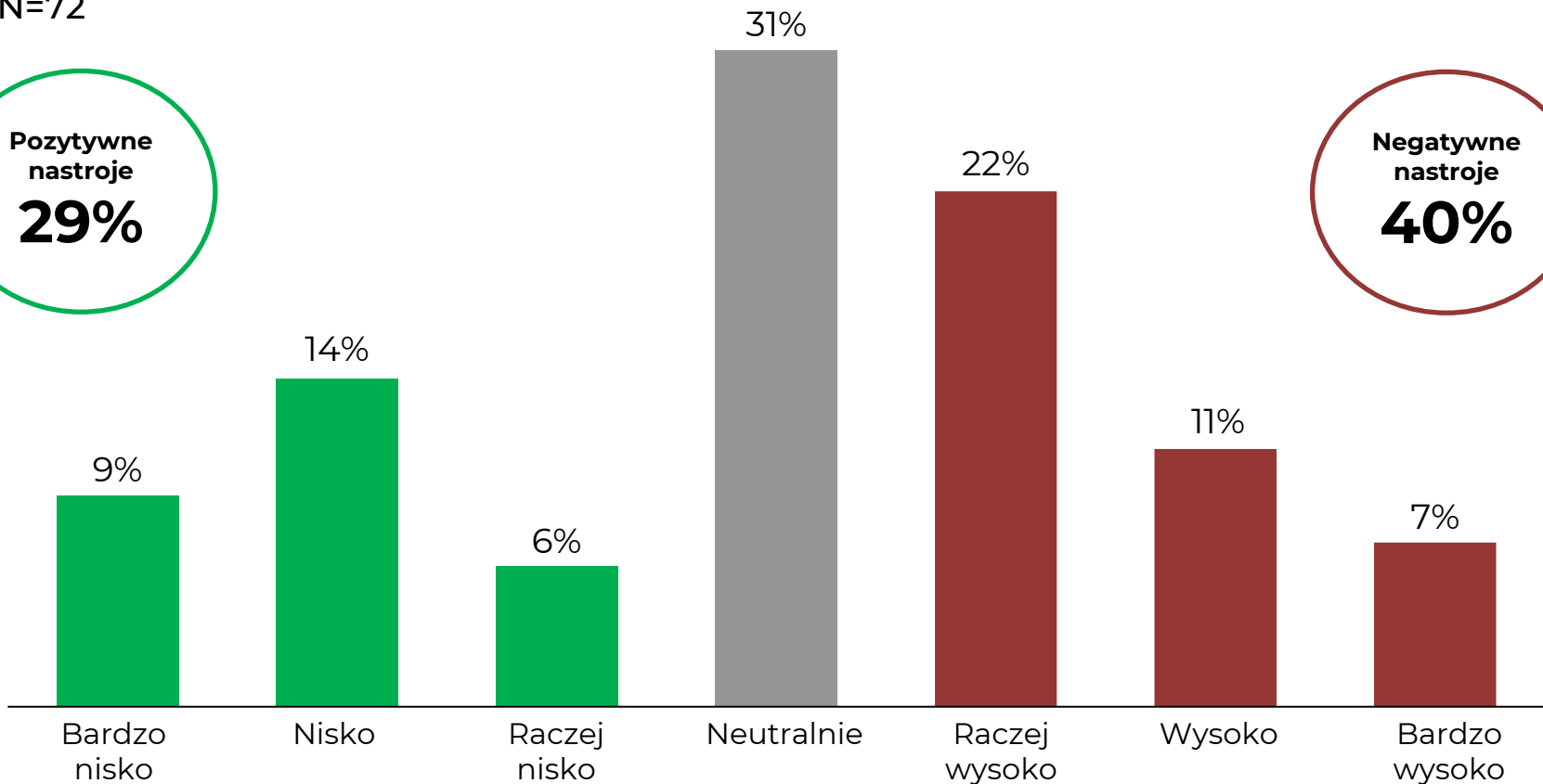
Sentyment netto:
-11%

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody Twojej firmy w kolejnych czterech kwartałach? Czynnik: Niepewność regulacji podatkowych

N=72

Pozytywne
nastroje
29%

Negatywne
nastroje
40%

- Zamieszanie z Polskim Łądem, wspomnianymi wcześniej stałymi programami socjalnymi i rosnącymi kosztami wynagrodzeń sprawiają, że niepewność związana z podatkami jest większa niż zwykle. Prawie połowa menedżerów biorących udział w badaniu podkreśla, że niepewność w aspekcie prowadzenia biznesu nie jest ryzykiem błahym.

Jednak firmy nadal trochę obawiają się wzrostu obciążeń podatkowych

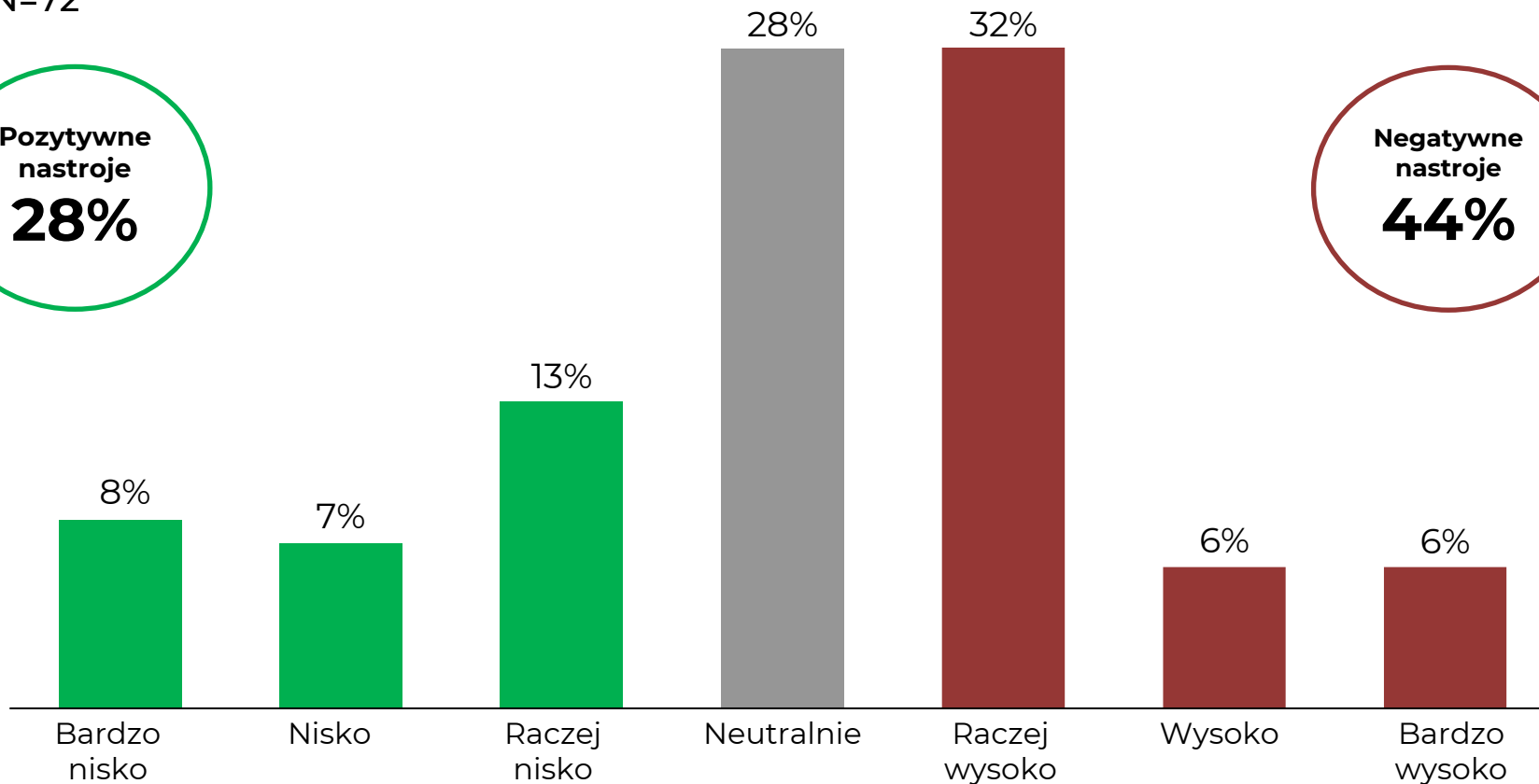
Sentyment netto:
-16%

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Wzrost obciążeń podatkowych

N=72

Pozytywne
nastroje
28%

Negatywne
nastroje
44%

- Co ciekawe, negatywny sentyment odnoszący się do wzrostu obciążeń podatkowych nie jest zbyt wysoki. 60% badanych jest neutralnych lub postrzega to jako niewielkie zagrożenie. Może to być związane z rosnącą świadomością właścicieli firm co do licznych mechanizmów podatkowych, z których może skorzystać branża IT.

Polskie firmy IT uważają, że są dobrze przygotowane na wszelkie problemy związane z cyberbezpieczeństwem

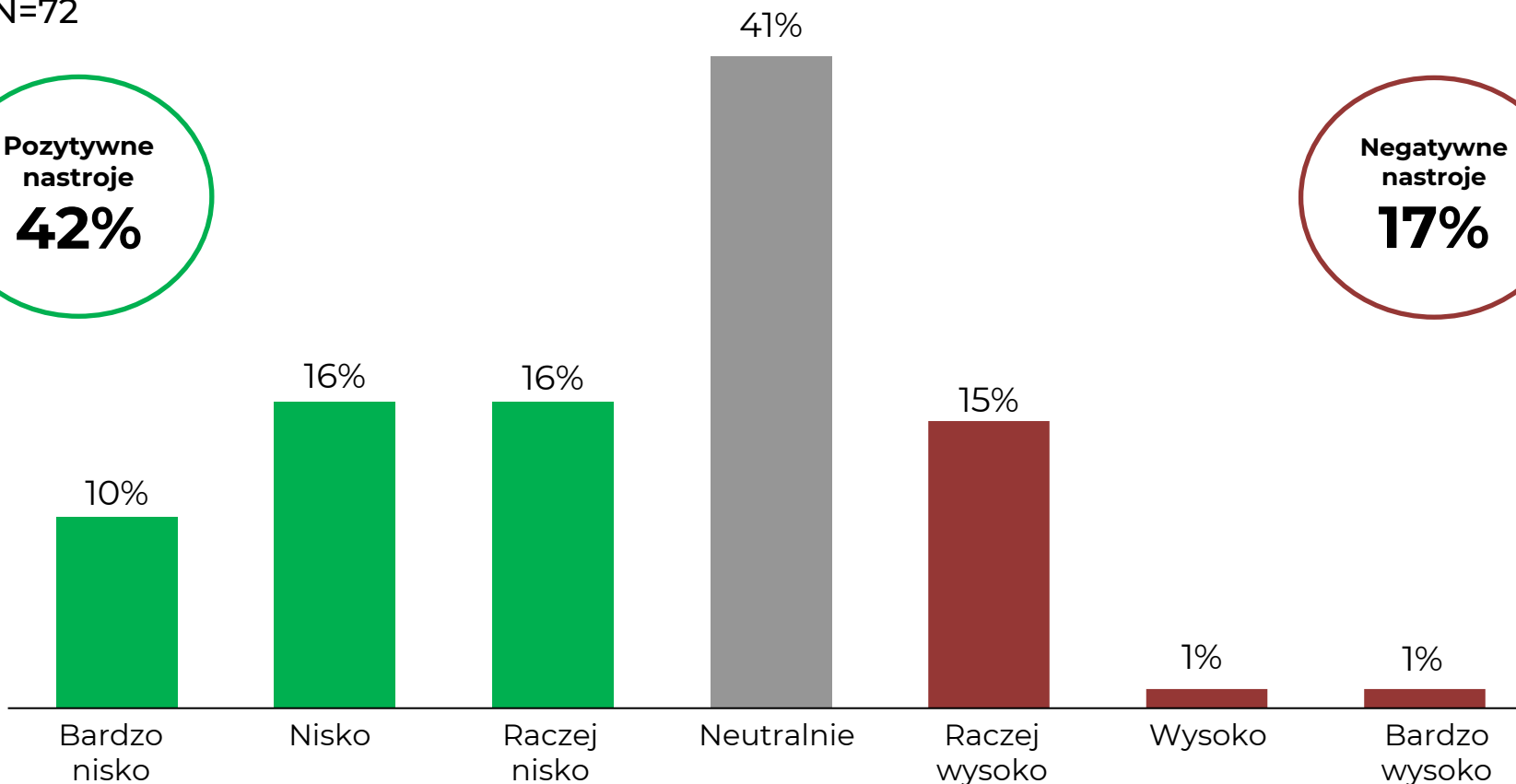
Sentyment netto:
25%

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody Twojej firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Cyberbezpieczeństwo

N=72

Pozytywne
nastroje
42%

Negatywne
nastroje
17%

- 42% respondentów uważa, że jesteśmy dobrze przygotowani pod względem bezpieczeństwa. Skąd bierze się ten optymizm? Uważamy, że wynika to z braku doświadczenia w radzeniu sobie z zagrożeniem, gdyż do tej pory nie zostaliśmy poddani prawdziwej próbie.
- Osoby neutralne w tym badaniu należy zatem postrzegać jako sceptyków, co w naszej ocenie buduje 58% przewagę respondentów nieprzekonanych do postawionej w pytaniu tezy.

Rotacja zespołów jest dość wysoka i nie oczekuje się jej zmniejszenia

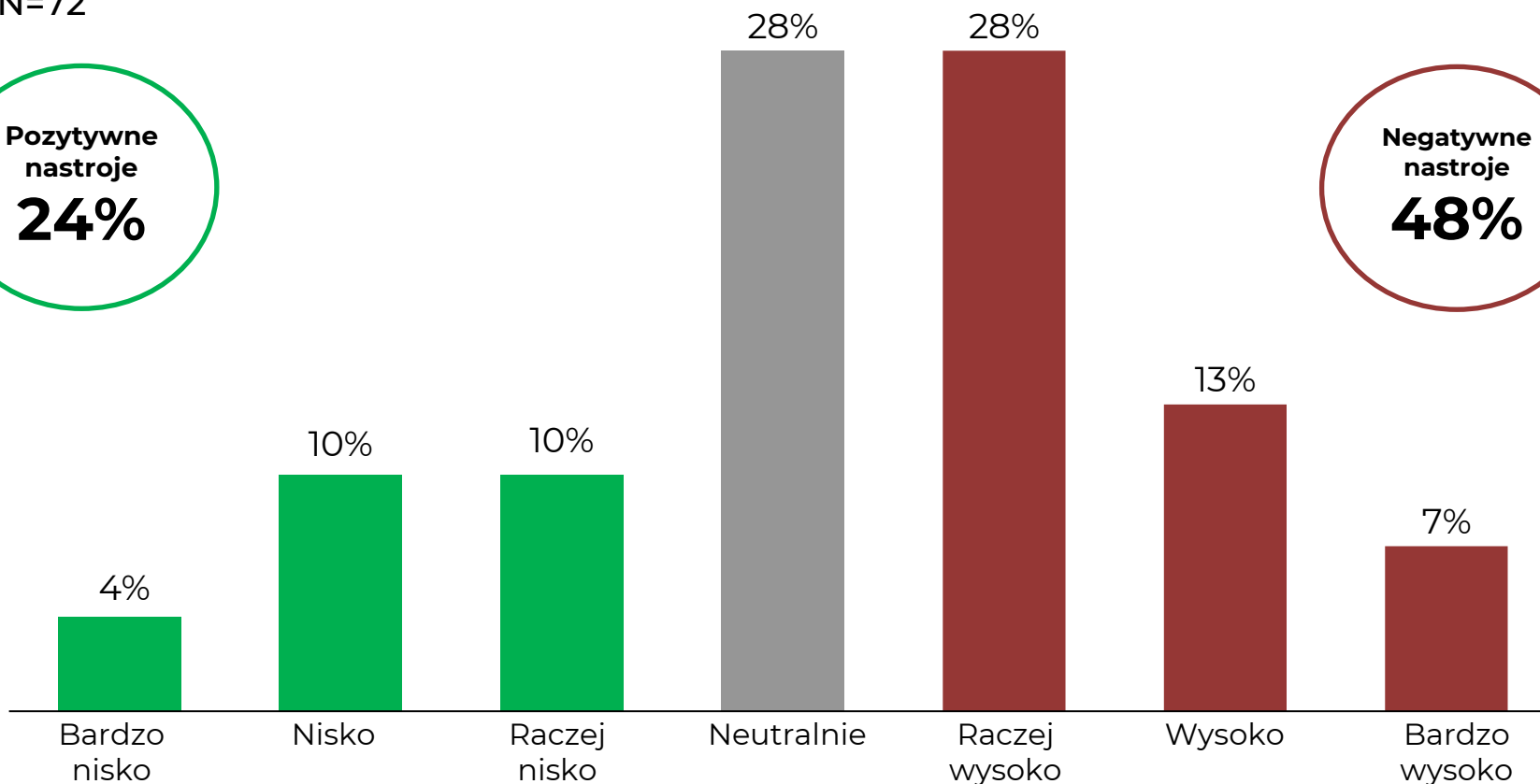
Sentyment netto:
-24%

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Rotacja pracowników

N=72

Pozytywne
nastroje
24%

Negatywne
nastroje
48%

- Czy rynek pracownika to już przeszłość? Jest taka możliwość, ale walka o talenty nie kończy się wraz z kryzysem. Łatwo znaleźć pracodawcę, który zaoferuje więcej, bo przy odpowiednich kwalifikacjach – nie jest to wyzwanie. Warto jednak zauważyć, że „szczepionką” na zatrzymanie pracowników wydaje się być odpowiednia kultura organizacyjna.

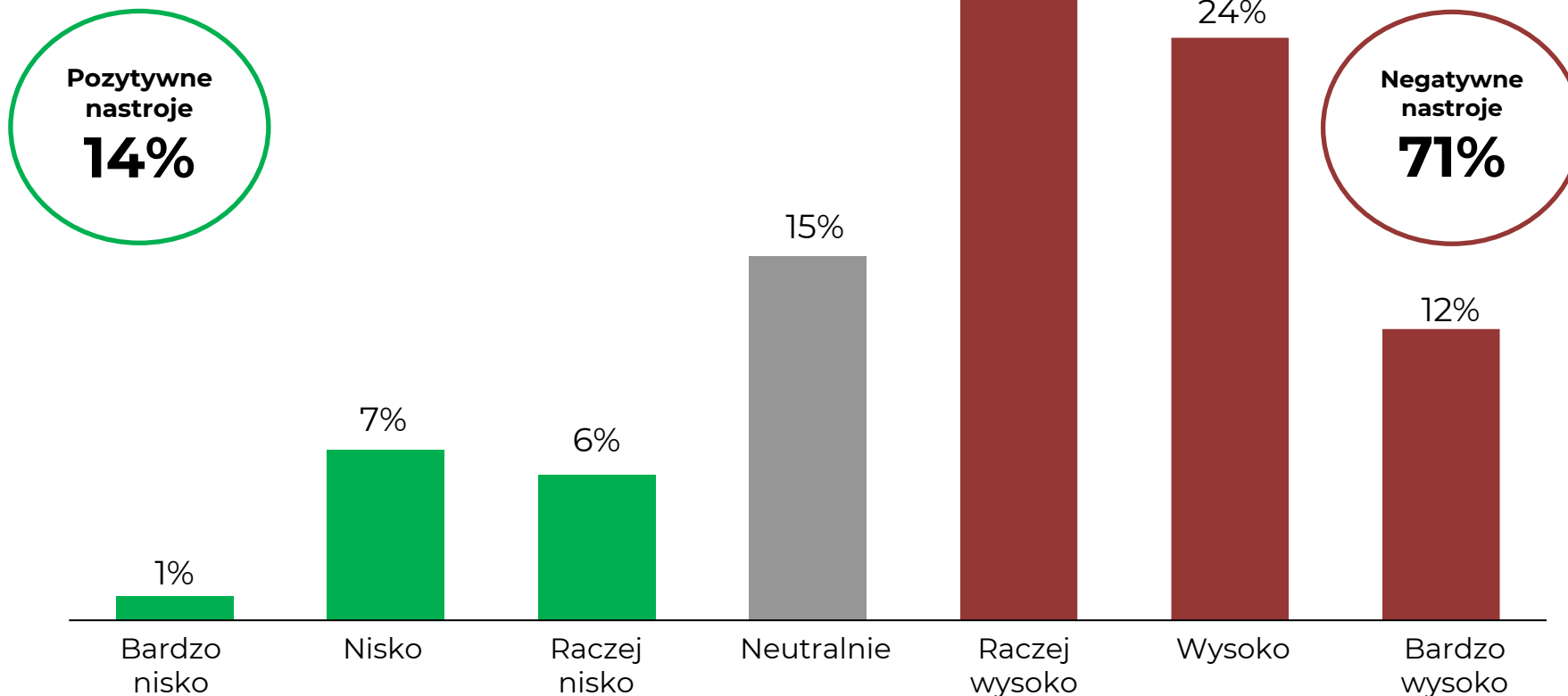
Wyzwania rekrutacyjne są postrzegane jako jeden z głównych problemów w najbliższej przyszłości

Sentyment netto:
-57%

▲Valueships

Jak ocenia Pan/Pani negatywny wpływ wybranych czynników na przychody firmy w ciągu najbliższych czterech kwartałów? Czynnik: Poważne trudności w rekrutacji

N=72

- Trudności w rekrutacji pracowników to drugi najbardziej niepokojący czynnik ryzyka dla polskiego sektora IT. Oczekiwania pracowników są wysokie, płace rosną, a w całym sektorze nadal istnieje ogromna luka.
- Według raportu przeprowadzonego przez Polski Instytut Ekonomiczny i SoDA, brakuje nam blisko 150 tys. specjalistów, aby wyróżnić się ze średnim poziomem w UE. Jest to wartość podstawowa, a potencjał można oszacować na przynajmniej dwukrotnie większy.

Agenda

Wprowadzenie

Metodologia i próba

Barometr nastrojów sektora IT

Ocena ryzyka w sektorze

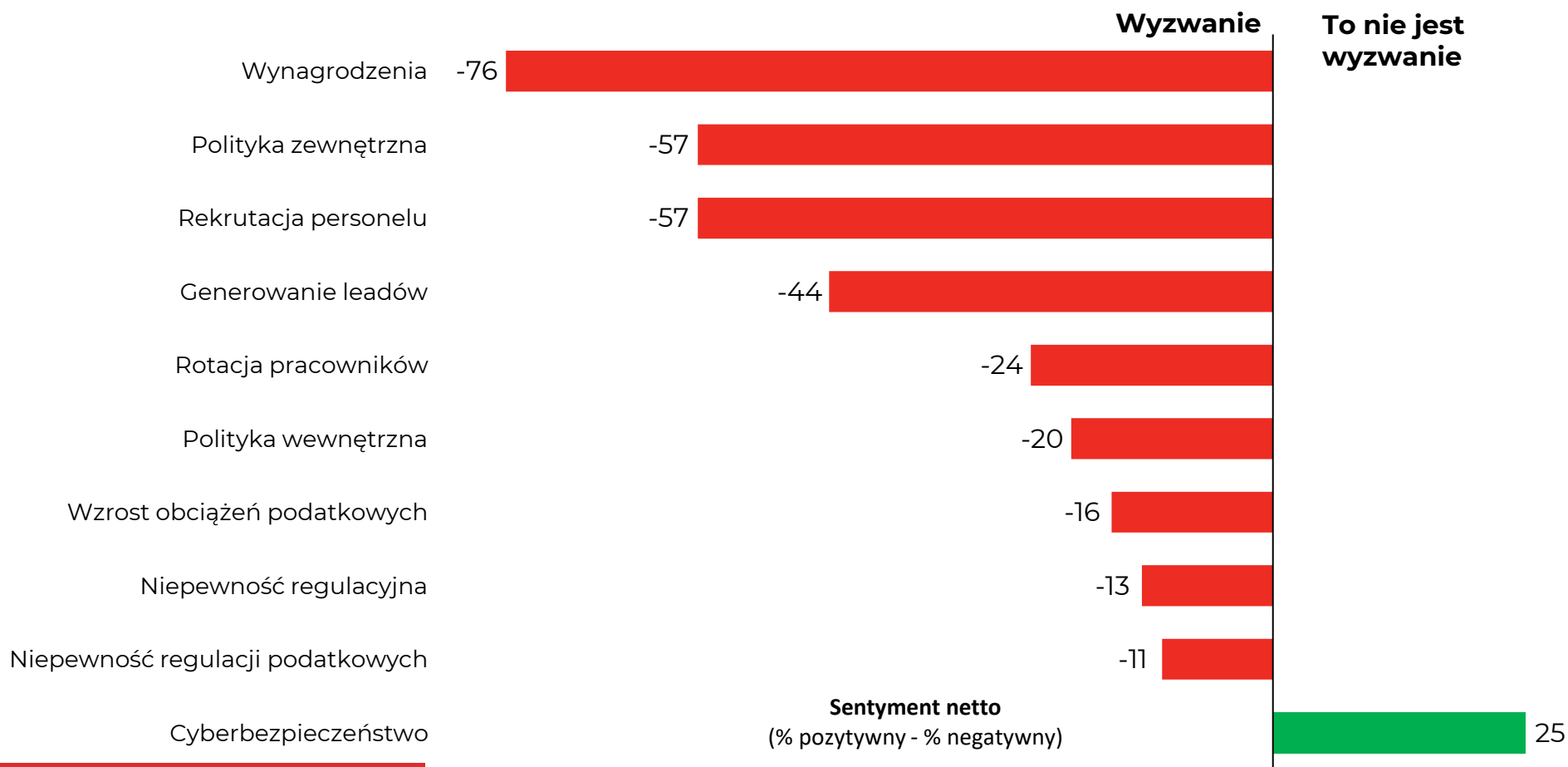
Wyzwania przyszłości

Autorzy i kontakt

Wynagrodzenia, polityka zewnętrzna i rekrutacja personelu to kluczowe wyzwania dla branży IT

Co firmy postrzegają jako potencjalnie trudny obszar dla swojej działalności?

N=72

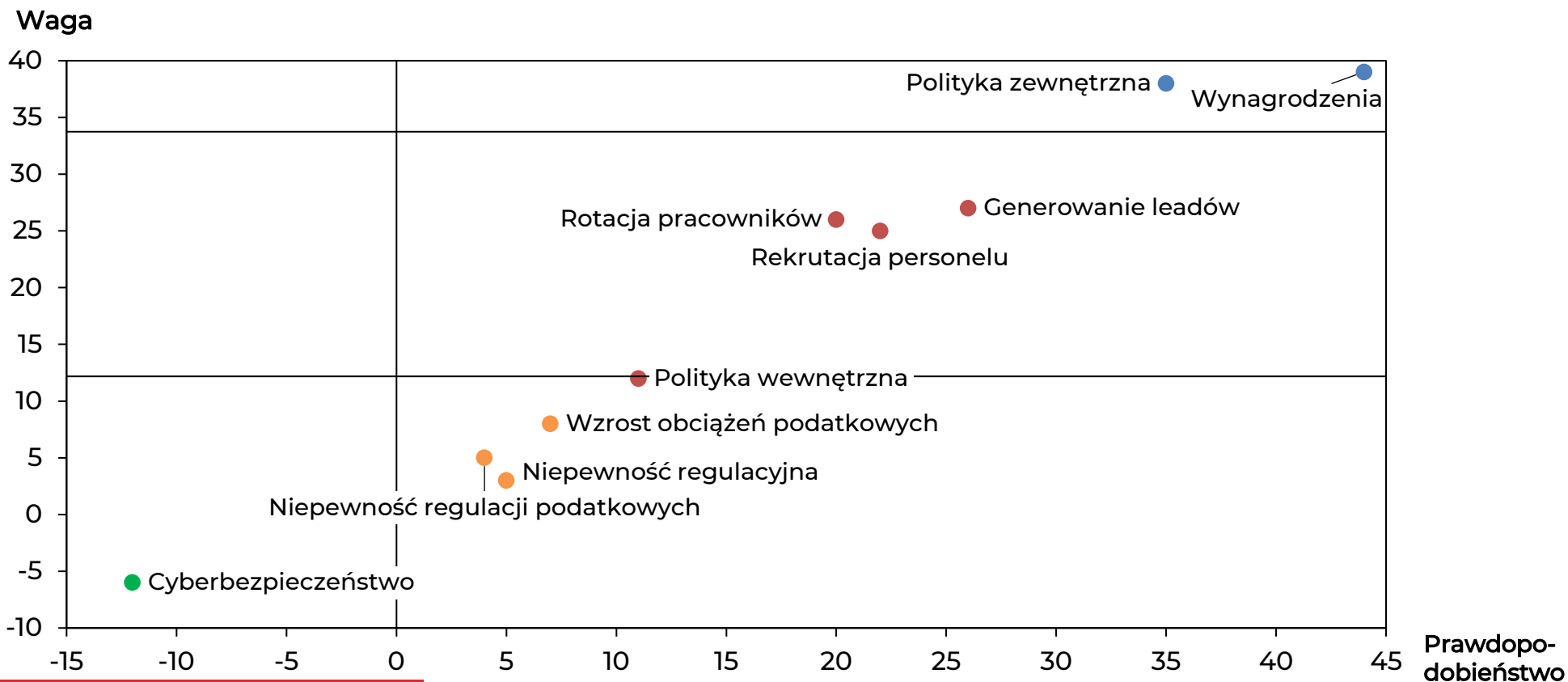

- Ogólne nastroje na nadchodzące 12 miesięcy są nadal pozytywne. Jednak jeśli chodzi o niektóre zagrożenia, to tylko cyberbezpieczeństwo wydaje się nie wzbudzać niepokoju wśród polskiego sektora IT.
- Najbardziej niepokojące dla wszystkich respondentów są rosnące pensje, polityka zagraniczna i kłopoty w rekrutacji pracowników. Widzimy, że wszystkie te czynniki są ze sobą powiązane. Społeczeństwo boi się nadchodzącej recesji, a tym samym prawdopodobnego kryzysu, który może dotknąć również sektor IT.

Firmy IT powinny być przygotowane na to, że polityka zewnętrzna i wynagrodzenia wkrótce mocno uderzą

Co firmy postrzegają jako potencjalnie trudny obszar dla swojej działalności i jakie jest prawdopodobieństwo, że tak się stanie?

N=57

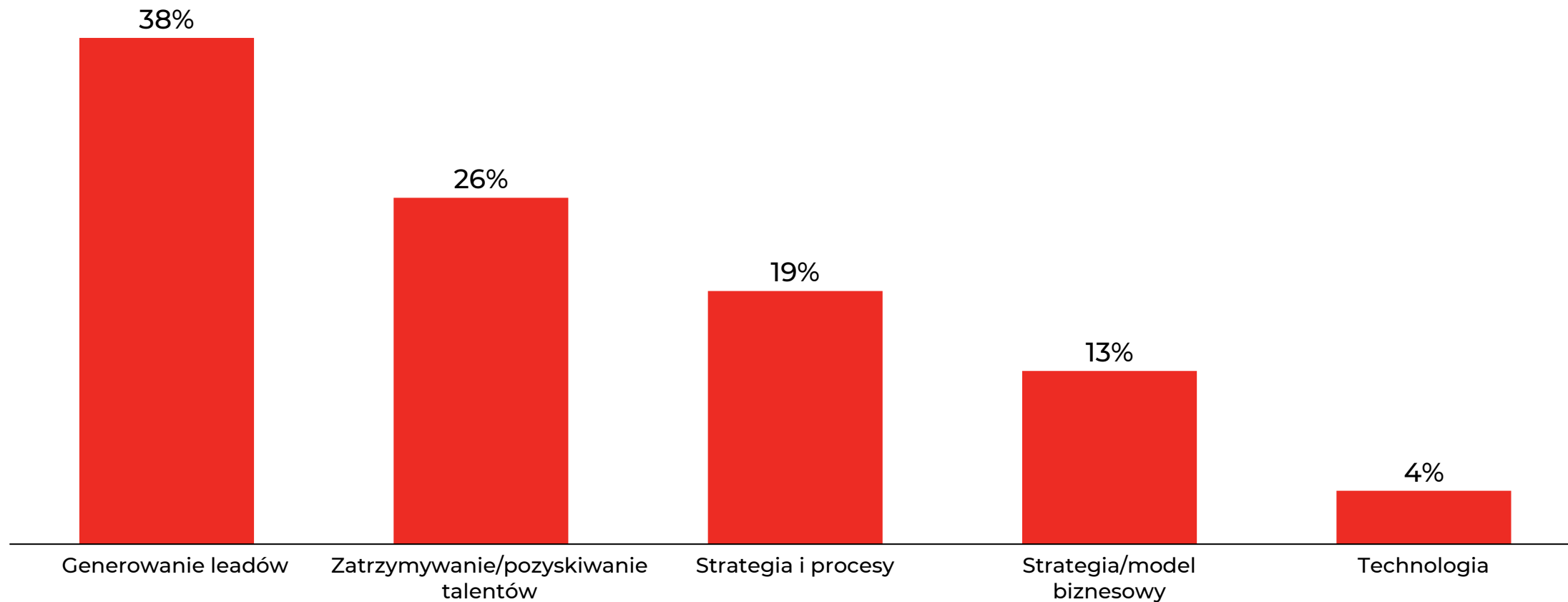

- Widzimy, że zagrożenia o możliwie największym negatywnym wpływie są równie prawdopodobne.
- Wynagrodzenia i polityka zewnętrzna są oceniane na samym szczycie i nie stanowi to zaskoczenia. Sytuacja gospodarcza i polityczna determinują, że ryzyko to, z dużym prawdopodobieństwem, będzie miało ogromny wpływ.
- Co ciekawe, problemy z rotacją personelu i generowaniem leadów nie zostały oznaczone jako najpoważniejsze, jednak prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest duże, więc ich znaczenie rośnie.
- Generowanie leadów będzie kluczem do przetrwania w kryzysie. A rotacja personelu przy obecnych problemach może drastycznie zwiększyć koszty.

Generowanie leadów wydaje się być kluczowym obszarem, na którym należy się skoncentrować, aby odblokować wzrost

Na czym skupią się firmy IT w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

N=45

W obliczu narastającego kryzysu, nadciągającego nad światem widma inflacji - nie dziwi fakt, że obecnie firmy kładą największy nacisk na **pozyskiwanie nowych klientów i generowanie leadów**. Bez nowych, wysoko-wyspecjalizowanych ekspertów w branży, w zespołach pracujących na rzecz klientów z całego świata nie będzie możliwe utrzymanie szybkiego tempa wzrostu. Firmy postrzegają swoje zasoby (strategie, know-how, ludzi) jako stabilną podstawę prowadzenia działalności, ale muszą zarządzać ryzykiem związanym z utrzymaniem i pozyskiwaniem talentów.

Agenda

Wprowadzenie

Metodologia i próba

Barometr nastrojów sektora IT

Ocena ryzyka w sektorze

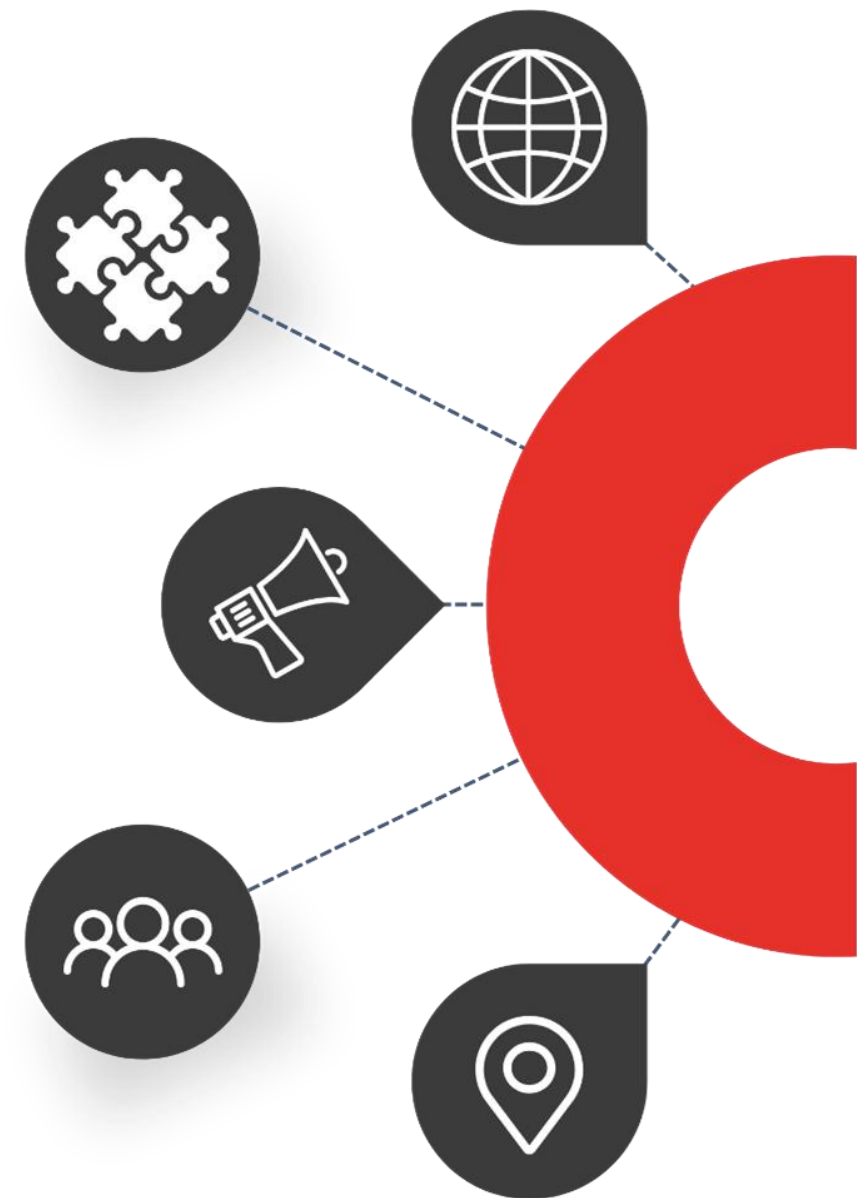
Wyzwania przyszłości

Autorzy i kontakt

SoDA to stowarzyszenie polskich firm technologicznych.

Naszą misją jest **integracja** i **rozwój** polskiej branży IT. **Reprezentujemy** jej interesy oraz promujemy polskie oprogramowanie zarówno lokalnie, jak i na całym świecie.

Tworzymy **społeczność IT**, aby rozwijać networking i dzielić się wiedzą między naszymi firmami członkowskimi.

Kim jesteśmy?

SoDA

Jeśli masz jakiegokolwiek pytania, skontaktuj się z nami!

Marcelina Chojnacka

Public Advocacy Coordinator

marcelina.chojnacka@sodapl.com

SoDA

Aleksandra Brzuzy

Legal and economic analyst

aleksandra.brzuzy@sodapl.com

SoDA

Maciej Wilczyński

Managing Partner

maciej@valueships.com

▲ Valueships

SoDA

**Software
Development
Association**

Poland